

La humanitat

Fundador: LLUIS COMPANYS

ORGAN D'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

II EPOCA - Núm. 3 - PREU: UNA PESSETA

1 de Novembre del 1945

EDITORIAL

L'imperatiu de l'hora present

L'haver volgut defensar els ideals seculars de Justícia i Llibertat li ha costat al poble català, en el curs dels darrers nou anys, moltes llàgrimes i molta sang. Milers de morts i empresonats; milers d'exiliats i perseguits; vidues i orfes, condemnats a la misèria més abjecta... Heus ací un quadre terrible, que el món no pot oblidar, el qual demostra de què és capaç Catalunya, per tal de mantenir la seva dignitat nacional i els drets de llurs fills, quan aquests es veuen atropellats pel despotisme i la barbàrie dels enemics de la nostra terra. No; els homes i les dones de casa nostra, sigui quina sigui la ideologia llur i siguin les que siguin les diferències de matiu o d'opinió sobre com cal endegar i resoldre els problemes que ens té reservats l'esdevenidor, no estan disposats a permetre que sigui desapropiada una lliçó tan dolorosa, apresada a un cost tan pujat, i commina a tots els patriotes de bona voluntat, damunt dels quals recauen més directament les responsabilitats de l'hora present, per tal que, deixant de banda tota mena de prejudicis, personalistes o de l'ordre que siguin, amb el pensament fix amb el que fou la voluntat dels nostres desapareguts, ens donguem les mans i anem units en un afany, renovat constantment d'unitat i acció conjunta, contra el feixisme franquista, fins que la nostra Pàtria hagi estat novament lliberada i la seva pau i prosperitat consolidades.

Esquerra Republicana de Catalunya, conscient de la imperatiu que la present hora històrica reclama, s'adreça a tots els partits i estaments nacionalistes de Catalunya, en particular a la classe treballadora, màxim exponent del nostre fervent anhel de redreçament, per tal que tots, sense mancar-hi ningú i sense cap mena de reserva mental, estiguem disposats a lliurar, amb un sol cor i un sol braç, la darrera batalla contra els nostres enemics comuns, d'ara i de

sempre: la plutocràcia centralista, el militarisme, la monarquia, i el falangisme.

Catalans! Les nacions democràtiques ens observen amb curiositat i angoixa: saben, com nosaltres també ho sabem, que sense unitat no podrem bandejar a Franco i, el que, encara, ens seria menys possible, reconstruir la Pàtria. No defraudem al món ni permetem que, un dia, els nostres fills, puguin llençar damunt nostre una maledicció eterna!

DEL MOMENT

La "resurrecció" de l'Orfeó Català

Els periòdics dels dies 11 i 12 d'octubre donaven la notícia en lloc destacat: «El Orfeó Català reanudarà sus actividades». Aquesta nova ens ha portat a la memòria un conte de Leònides Andreiev el qual porta per títol «La resurrecció de Llätzer». La llegenda diu d'aquest personatge que un cop mort i enterrat fou tornat a la vida. L'autor rus el situà, després de ressucitat, entre la societat dels vius, als quals, el color de la pell, la flacidesa i el posat d'ultratomba del personatge, no produïen sinó una sensació irresistible de repugnància i de repulsió.

No negarem que l'evocació potser peca d'excessivament patètica en relació amb el cas del nostre Orfeó. Aquells que s'han passat sis anys llargs al joc funest de condemnar a mort i perdonar vides, ara han erègut oportú de pronunciar la paraula màgica: que ressuciti l'Orfeó Català, segurament que «el Orfeón Catalán».

Cóm hem d'apreciar aquesta efemèrides d'una etapa prou llarga de domini malintencionat? Fins ara, aquests anys d'ostracisme han mantingut l'Orfeó Català en el cor de tots els fills de Catalunya i el seu silenci ha ressonat dins la nostra ànima amb la força d'aquell cant de germanor i llibertat que tant havia electrilitzat a les nostres multituds devotes. Oh! silenei fecund i benhaurat! Per tu no hem deixat mai d'associar la vida

del nostre Orfeó amb aquell magnífic, serè, optimista i catalaníssim «Cant de la Senyera».

Ara, s'anuncien els preparatius per a la seva reaparició. I ens preguntem: Manté, actualment, l'Orfeó Català, la frescor dels seus bon temps? No han passat els anys per a la majoria dels seus components? Podrà, rejuenit, «al grat de l'aire»; proferir les seves veus de llibertat?

Ens permetem tenir els nostres dubtes. Ara i sempre, volem la glòria de la Institució que tanta n'ha donat a la nostra terra. Si reapareix com un número més de l'atrotinat «folklore nacional», lamentem-nos d'aquesta «resurrecció». Tindria masa semblança amb la del Llätzer legendari. I potser seria millor que l'Orfeó i Catalunya renaixessin junts!...

L'esmicolament del règim

Atracaments als establiments bancaris, assalt de tramvies, cotització d'influències polítiques, tiroteigs, detenció de personatges de la situació, rumors, «bulos», notícies sensacionals i altres que no ho són, reservades, només, per als elements assabentats que parlen amb... les mules del general. Heus ací, el panorama diari i de cada moment, motiu i tema principalíssim de totes les converses ciutadanes.

—Què hi ha de tot això que es diu? Què us sembla l'atractament d'aquest mati? Aquestes són les preguntes que, a dotzenes de vegades, amics i coneguts, us van fent d'un cap de dia a l'altre.

I bé, què és el que, en realitat, passa? Doncs, el que passa, és que el règim que patim, s'està esmicolant; és un procés de descomposició que ja ha començat a iniciar-se i que cal, només, que arribi el moment culminant de l'ensolciada general per tal que poguem assistir i presenciar l'enderrocament total i absolut del sistema i de l'estat de coses que ell comporta i empara.

(continua a la pàg. 4)